

სახალხო გაზეტი

სურათებიანი დამატება
გაზეტის № 988

დამატების № 174

კვირა, 8 სექტემბერი 1913 წ.

ფოტის ქართველ მომღერალთა გუნდი და მისი ლოტბარი ავქ. მეგრელიძე (შუაში ზის).

შ ა ვ ი რ ა ი ნ ლ ი

პოემა
(დასასრული*)

ქ ა რ ი მ ე ს ა მ ე.

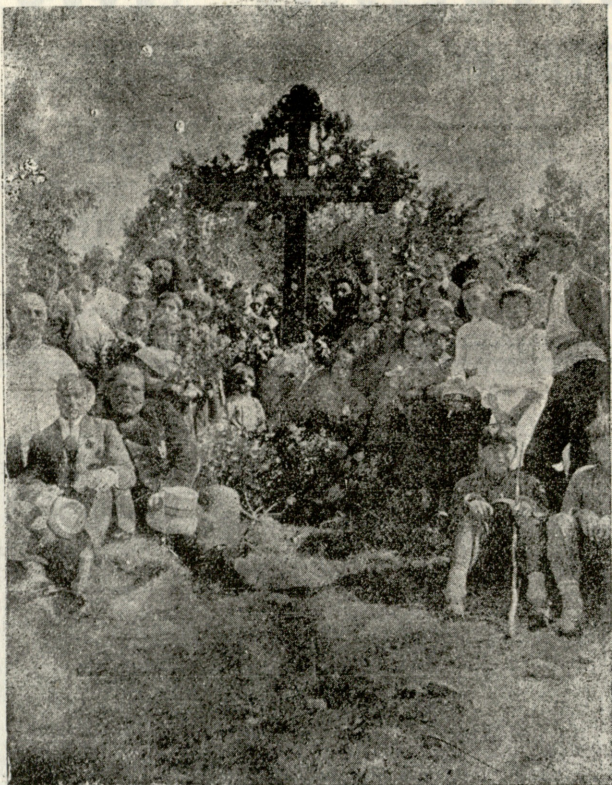
ბუკსა ჰკრეს და წინწილამა სამწუხარო ხმა გამოსცა,
ომარ მეფის მწუხარება ამით ემცნო მიდამოსა,
მარმარილოს სრათა ბოძნი შავის ფლასით შეიმოსა.

ქ ა რ ი მ ე ო თ ხ ე.

ზღვის პირად მდგარ სრას მიადგა,
ცხენოსანი ვინმე მქისი,
გარს უარა, მაგრამ ვერსით
შესაფალი ჰპოვა მისი.
ფეხი ჰკრა და ერთ ადგილას,
შიგ შეაბა ამით კარი,
სრას-ასახლე იდგა მარტო
თითქოს იყო გამომკვდარი,
არსაით სჩნდა აღარც მკვიდრი,
არც დარაჯი სადმე მდგარი.

სრის გარშემო ყოველი მხრით
ხედავს წალკოტს ყვავილოვანს,
შორი-ახლო ცივ ბინულებს,
მომჩქეფარეს, მაღალ ხმოვანს,
ვარდ-ნარგიზებს მათ ნაპირად
მუშუკამბარის აღმა კმევით.
ჩრდილთ არშია ძირს მიწაზე
თამაშობდა ნელის რხევით.
მარმარილოსა ქანდაკნი
ფოთლებ შორის გამოკრათოდენ,
თითქოს ქალნი პაემანზე
იცდიდენ და ვნებით თრთოდენ.
მათ სიტყვლეს ფოთოლოთ კაბა,
ხან მოსაგდა, ხან ამხელდა,
ჰა, გამოჩნდა ბროლის ტანი—
თითქოს უცებ ეცა ელდა—
კვლავ ფოთოლი აშრიალდა
და ასულიც მიიმალა,
მაგრამ ახლა სხვა მეორეს
სამოსელი აეცალა.
და იმ წალკოტს ყვავილოვანს

*) იხ. სურათებიანი დამატება № 173.

პანაშვიდი წიწამურში, იმ ადგილას სადაც ილია ვერა-გულად იქნა მოკლული.
(იხ. დღევანდელი გაზეთი).

ბილიკები აჩნდა ხაზად.
 მოლს, ბუნების ხელით ნაქარგს,
 მიმოფენილს ფიანდაზად,
 თითქმის ასულთ აჩნდა კვალი.
 არსაით ხმა. გარს მეფობდა
 მყუდროობა იღუმალი.
 და ქარვასლას, ცად აღმართულს,
 კედლებს სურო უმოსავდა,
 შორიდან რო შეგებდა,
 მწვანე გორაკს მიაგავდა.
 აქა-იქ თუ სუროს ქათიბს
 ხელიკი მარდად შეარბევდა,
 გაირბენდა და ისევე შესდგებოდა,
 თავს ასწევდა...

შავი გიჟის რამ ქანდაკსა
 კართან ჰხედავს, ძირს ფეხმორთხმულს,
 თითქოს ის ღა სდარაჯობდა
 სრას, წალკოტით გარს შემორტყმულს.
 კიბეს აჰყვა, მაგრამ ერთ წამს
 თითქოს რაღაც მოაგონდა.
 ძირს ჩავიდა, ცხენს მოჰხნადა
 აბგა რამე თან რო ჰქონდა
 და კიბიდან შესავალში
 ზღვის ღინჭილის იწყო ბნევა,
 რომ მით, უკან დაბრუნებულს,
 შეძლებოდა გზის გაკვლევა.
 ხედავს: პალატთ მიტოვებულთ
 კიბე მაინც არ იღევა.
 ღია დარბაზთ: შიგ ავეჯებს,
 ნაქსოვ-ნაქარგს ოქრო-მკედლით,
 თითო მათგანს, ორი კარი
 ჰქონდა: წინ და ერთიც გვერდით.
 ძვირფასს საკრავთ დაკიდებულთ
 ამშვენებდა სპილოს ძვალი,
 აბჯარანი და მუზარადნი,
 მშვილდ-ისარიც სხვა მრავალი,
 საქურქლესა ეგზომ ურიცხვს
 პირველს უმზერს მისი თვალი.
 ნოხ-ფარდაგებს ნარინჯის ფერთ,
 იატაკზე მიმოფენილს.
 ოქსინოთ და სტავრათ ციმციმს
 ვერ აშორებს თვალს დატყვევნილს,
 ღმერთთა სამყოფს მიაგავდა
 უპატრონოთ აწ დარჩენილს.

კვლავ წინ მიდის.

ახლა ხედავს, კიბე იგი რომ გათავდა,
 მაგრამ კოშკის ეს ნაწილი
 სხვა დარბაზებს აღარ გავდა.
 კოშკის თავზე ხედავს ოთახს,
 ბროლის კედლებს მის გარშემოთ.
 მცირე სარკმელს ოდნავ ღიას,
 დაბაღ კარის ცოტა ზემოთ.
 და, რა სარკმელს, მიახლოვდა,
 გასაღებათ სწვდა ცალ ხელით,
 ვიღაც ქალი თეთრ სამოსში
 წამოიჭრა სარეცელით.
 ქალი შეკრთა, ელდა ნაცემს
 უცნობს თვალი მიაშტერა.
 ვაჟი სდუმდა, თითქოს ბაგეს
 დავიწყნოდა ხმათა ბგერა,
 წამს წამოსცდა ხმის კანკალით:
 — „ეს შენა ხარ ქალეთერა?!“

ქალი.

მიკვირს, ვინ ხარ, ჩემ სარკმელში
 უკითხავად რო ყოფ მაგ ხელს.
 რა გსურს ჩემგან, მსურს ვიცოდე,
 ვინ მიწოდებს მე აქ სახელს?

ვაჟი.

რაზე გიკვირს, მზეს თუ ელტვის,
 მზის უმზირა რა თვალს ახელს!..

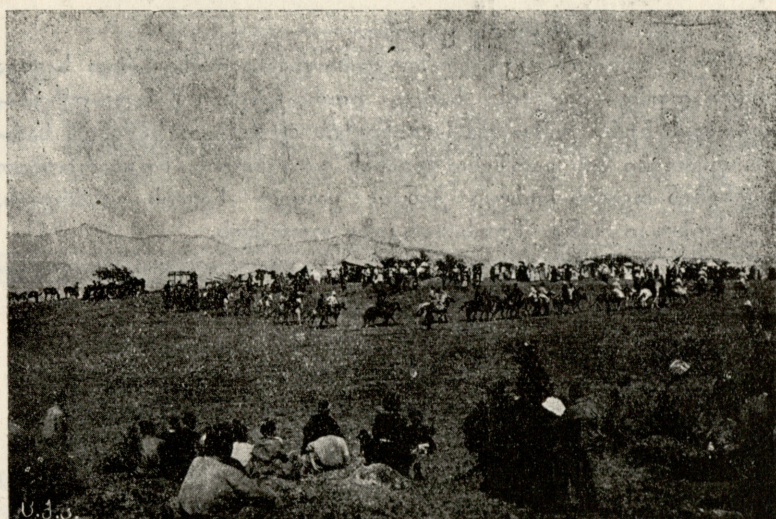
ქალს ამაზე გაელიმა, გაუწითლა სახე მკრთალი,
 წამსვე პირზე მოიფარა მხრებზე შლილი თმის დაღალი
 და, რა თმაზე მიიტანა ქალეთერამ ხელი ცალი,
 წამს მხრებიდან ძირს შრიალით გადმოცოცდა თხელი შალი,
 აწ სიტყვებს ვერ ფარავდა სხვა სამოსი გამქვირვალი
 და ჰაბუკმაც თვალი მოჰკრა, ვით ამკობდა ძუძუს ხალი.

ვაჟი.

თავხედობად რო მიიღე, მიზეზს გეტყვი ჯერ მაგისას,
 და შერე კი—ვინაობას, ბოლოს—საგანს ჩემ გაქრისას.
 ქვეშ დარბაზნი უპატრონოდ ოდეს ვნახე, არ მიამა.
 როს ამ ოთახს მოვადექი, მე მეგონა ესეც ტრამა,
 ამიტომაც სარკმელს ხელი შესაღებად გაუწოდე,
 მაპატიე, ჩემო სულო, უნებურად თუ შეგცოდე,
 მაპატიე, უბედურმა გაგარისხე თუ კი რამით,
 ბოროტება გულს არ მქონდა, მომივიდა ეს სიხამით.
 რადგან მკითხე, გეტყვი: სახელს მზე ჰაბუკსა მეძახიან.
 მე აქ თუ რამ მომიყვანა, ამაზე კი ცოტა გვიან.—
 მე ვიყავი დიდი ომარ მეფეთ-მეფის ღვიძლი შვილი;
 მამის სახლში გავატარე მე ბავშვობა ესდენ ტკბილი,
 არც მინახავს, სიჭაბუკემ გაირბინა ჩემს წინ ისე,
 ლაშქრობას და ნადირობას ვით ზღვას თევზი შევეთვისე.
 მამა ჩემის ხელით ზრდილი, ვიყავ შვილი ერთად-ერთი.
 მაშინ ქულათ ცა მიმაჩნდა და ქალამნად ძირს ხმელეთი.
 სწორედ ამ დროს, ჩემო მნათო, შენს ხატებას მოვკარ თვალი,
 ის-ის იყო რაც მე სევდას დავემონე როგორც მხდალი.
 „რასაც ეძებ იპოვნია“—თუმც ხმა მესმა იღუმალი.
 ძილს-სიზმარი, ნათელს-ჩრდილი, მუდამ ახლავთ თანამსრბოლი,
 შენც თან სდევდი ჩემს ოცნებას, ბაგე ლალი, ტანი ბროლი.
 გადავწყვიტე, გავეკრილვიყავ შენ სამებრად ზღვა და ხმელად,
 მშობელ კერის მოშორება დასათმობი არს თუმც ძნელად.
 მამა-ჩემმა მომიგზავნა ვეზირების უხუცესი,
 რომ გაეგო წასვლის ჩემის ან მიზანი, ან მიზეზი.
 წასვლის ჩემის მიზნის თქმაზე ცივ უარი შეუთვალე.
 მამა ჯავრით წვერს იხოკდა, მაგრამ წასვლა-არ დავშალე.
 მოხუც მამის ურვა-ჩივილს ერის მოთქმა ბანს აძლევდა,
 ვგრძნობდი ორთავთ სულის ტკივილს, ჩემი ლტოლვა გადას-
 ძლევდა.

ერთხელ, ღამით უძძინარი ავდექ ჩუმად სარეცელით.
 ცხენი თავლით გავიყვანე, თვით შევკაზმე ჩემი ხელით.
 საქურქლე და სამზადისი, რა შევკარი, დავამზადე,
 გასაპარვად გამოვეწყვე, ზრახვა არვის გაუცხადე.
 ტანს აბჯარი გადავიცვი, წელს შევირტყი ჩემი ხმალი,
 „რასაც ეძებ იპოვნია“, ხმა მესმოდა იღუმალი.
 და, ანთო რა ცისკარი, წამს ქურდულად გავიპარე,
 შინ დავსტოვე მე უსტარი, მოხუც მამას დაუბარე:
 „ამასა გთხოვ: ნუ იჯავრებ, მოთმინება მუდამ გქონდეს,
 რაც გინდ ღიღინას არ მოვიდე, რაც გინდ ბევრი დამაყონდეს.
 რასაც ვეძებ, იმის პოვნა თუ განგებამ არ ისურვა,

„ოქროს კარიანის“ დღესასწაული--სამების მთებზე, (დუშეთის მაზრა)

„დუშეთლები“ თავ. ნ. ერისთავისა და ახალგორელების მისალოცად მიდიან.

ჯ ი რ ი თ ი.

მაშინ გმართებს შენი შვილის ერთან ერთად მოთქმა-ურვა“. იმ დღის შემდეგ შენ დაგეძებ. გაირბინა წელმა სამმა— რაც დავაგდე ერი ჩემი და ცრემლდვრაში ბერი მამა— რაც ბნელაში მივატოვე ჩემი ქვეყნის მთა და ბარი. აჰა, მოველ! ჩემი სული, ჩემი სული ტკბილ-ნარნარი შენს სწრაფვაში ვგრე კენესის, ვით ეოლის წმინდა ქნარი, მოველ ჩემო, გულს მომეშვა, გამიახლე ვარდი მქნარი. ჩემო! რისთვის დაგიკეტავს ემაგ რიგად კარის რიდე, შეიწირე ჩემი სული და მწველ სევდას ამარიდე. სულს ელანდვის, რომ ეგ სახე, რომ ეგ სახე იღუმალი, თითქოს ცხადად დამენახოს ეგ გულ-მკერდიც ბროლ ფიქალი, თითქოს კულულთ ოქროს ტალღა ამ თითებით დამერხიოს, შენი სიტყვა, ხმისა ბგერა მოეტანოს ჩემთვის სიოს. ეგ მკლავები ლაღად ნაკვეთ მაგ თეთრ ტანზე შემომიქცდოს, ე მაგ ძუძუს ტურფა ხალზე თითქოს კოცნა აღმებეჭდოს, და ის ბაგეც, რო ვადარე ატმის ყვავილს პირ გაპობილს... ქალეთერავ, მოედარე შენის ტრფობით ლახვარ სობილს!

ქალეთერა.

ხვაშიადს რო გაგიმხელდე, ვგონებ, ვიხამ მით უკეთესს, ნაფიქრ-ნაგრძობის დამალვა, ეს ზნეთა სკიარს მთელ ქალთა სქესს.

მართალს გეტყვი: შენ რომ ეზოს შემოაღე წელან კარი, მოწყენისა გასაქრობად, სარკმელს ვიყავ გადმომდგარი. მაგრამ შენ რო შემოგხედდე, უნებურად გავიხარე. მაგ ბრგე ბეჭთა დანახვაზე ფიქრის ჯანყი უკუ ვყარე. გაგიტყდები: შენებო ქაბუქს ეს თვალეები უმზერს პირველს. ჩემ მშვენების მოტრფიალეს, თავის მსხვერპლად შემომწირ-ველს.

წამს ოთახში შემოვვარდი, სარეცელზე წამოვწექი, მაგრამ წამსვე მოუთმენლად ისევ ფეხზე წამოვდექი. ისევ სარკმელს მივაყურე, თვალს სწყუროდა კვლავ ენახე, და, ეზოში რა ვერ გპოვე, ვინანე და ვივავლახე. ყველა ეს რათ მომდიოდა, ვერ ამეხსნა, არ ვიცოდი, სარეცელზე პირქვე მწოლი, შენს ლოდინში ვნებით ვთრთოლი. კარს კი მაინც ვერ გაგიღებ დახშულია იგი გარედ— გასაღებიც აქვს მას ვისაც....

ქალი ვაჟაკს მიაჩერდა—

და ყმაწვილსაც ელდა ნაცემს გული თრთოლვით აუძგერდა. უტყვ შეხედვამ ქაბუქის გულს ხვაშიადი აგრძობინა, — „მითხარ, სულო, ჩემ სიცოცხლეს აგრე მწარედ გტანჯავს ვინა?“

ქალეთერა.

რა ხანია რაც შევ რაინდს მე აქ ვყვევარ ტყვედ პყრობილი, რაც დავტოვე ზღვის წიაღში მე ცხოვრება ესდენ ტკბილი.

მზე ჭაბუკი.

ჩემო ყველავე, ჩემო მნათო, სახით ბადრო, ტანად ბროლო, მიმასწავლე მაგ რაინდთან, მსურ შენს მტანჯველს შეგვებრძოლო, მას მოვკლავ და შენ დაგიხსნი, ან მომეღოს მისგან ბოლო!

ქალეთერა.

ის შორსაა ამ მხარეზე, მთის გადაღმა, ჯადო ტყეში, გაქვირებას ბევრს შეხვდები იქმისვლამდი, გზად კლდე-ღრეში, მაგრამ ერთი ხერხი გმართებს შენ წინდაწინ რომ ისწავლო, ხმალ-კაპარკი უნდა ჯერედ ვერცხლის წყალში ამოავლო. ერთიც კიდევ: სახეს მისსა ნილაბი რამ შავი ჰფარავს, მის ფეხის ხმას ვერ გაიგებ, ვერც შეამჩნევ ძლივს მომპარავს, ფრთხილად იყავ, პირის სახე არ გინახოს როს ეკვეთო, ამისთვის კი შენცა გმართებს ნილაბი რამ გაიკეთო. და ნილაბი უნდა იყოს ან წითელი, ან და თეთრი; ამ პირობით ხმალი მისი დაჩლუნგდება ესდენ მკვეთრი. სანამ ბრძოლა არ გათავდეს, მოთმინებით ჰხამს უცადო, ვიდრე ნილაბს არ აიხდის მანამ არც შენ აიხალო. გადიარო რა მინდვრები, ტყე უღრანი, შავი მთები, ჯადო ტყეში რაკი შეხვალ, ერთ ნაცრისფერ ჩიტს შეხვდები. მის ძახილი სხვისას არ გავს, კიდევ ხმაზე გაარჩიე— გზას გაიკვლევე უტებ ტყეში, თუ კვალ-და-კვალ მას მისდიე. თან რაინდი რა გამოჩნდეს, შენ პირველად შეუტეე. როს მომიხვალ, ძლევა მოსილს შეგეტკბო და შეგეხარო. ვარდათ ნახლენ ბავთაგან უკვდავების გასვა წყარო, როს მომიხვალ, ჩემო მზეო, გავიხარო, გაგახარო. მაგრამ დიდხანს ვერ მოგიციდი, ბევრი აღარ დაგაყოღდე. სახე—ქარვის, ბაგე ძოწის კვლავ ამგვარად უნდა გქონდეს— ეგ თვალეებიც ცეცხლის მფრქვევი, ალვა ტანი გქონდეს მქვერად, ეგ კულულებიც წაბლის ფერი, რომ გაყრია მხრებზე ტევრად, კარგათ იცი ლოდინს—სწრაფვა, ტანჯვას—ლხენა რო სჯობს ბევრად.

ეს იცოდე, დიდხანს გაყრამ არ გაგტეხოს, არ მოგხაროს, კვლავ ამგვარად უნდა გქვრეტდე მზე ქაბუქას ტანად საროს, თუ კი ერთხელ სუსხმა ვარდი გაახმოს და დაამქნაროს, მას მგოსანი ვერას გახდეს, თუ გინდ ცრემლიც ბევრი ღვაროს.

ქაკი მმხუთე.

ვით ქარი უდაბნოს, გრიგალი ტყის, ეს ვინ რბის მარტოკა, დაეძებს ვის? ყორნის ფერ მერანზე ჩაუქი ზის, ტაიქის ფეხთა ქვეშ მიდამო თრთის, ვერ აკრთობს მას ველარც სიშორე გზის, ვერც კლდე-ღრე უვალი, ვერც ზევაი მთის, წაბლის ფერ კულულებს, წაბლის ფერ თმის, ქარი—მის განიერ ბეჭებზე ჰყრის; ამყოლი ნაცრისფერ ფრინველის ხმის, მერანი ფრუტუნებს, მერანი რბის... მხედარი ჩამოხტა მუხნარის ძირს. კვლავ მედგრად მიპობს—ეწერსა ხშირს. ვერ ვინ სცნობს მხედარსა, ვინ არის ის? წითელი ნილაბი უფარავს პირს... „მერანო, ნუ გაკრთობს გრიგალი ტყის, ნურც ნადირთ ღმუილი, ნურც ზათქი მთის!“

ამჟამად ნაცრისფერ ფრინველის ხმის,
მერანი ფრუტუნებს, მერანი რბის.

კარი მემძვეს.

ჭინკების ყოინი.

შუა ადგილას ცეცხლზე ქვაბი დგას. ომხივართ სავსეა
მთელი ღვიმე—კედლის სარკე იორთქლებს წამ-და-უწუმ—
იქვე დგას ბერი ქინკა და სირინოზის ფრთებით სწმენდს სარ-
კეს. ფერიები მის გარშემო დგანან და ცნობის მოყვარეობით
ადევნებენ თვალს მოხუც ქინკის ყოველ ხელის განძრევას.
მოხუცი ქინკა შლის სარკეზე ორთქლს.

ბერი ქინკა.

მთის გადაღმა ორ გმირთ შორის ბრძოლა არი
განამწარი,
თრთის და კუთავს მთა და ბარი,
რახტთა ცემის გამოძახილს ზათქით აძლევს ბანს ნაძვნარი.
ხმალთა წკრიალს,

აბჯრის ჩხრიალს

შორს იტაცებს ნიავექარი—
და ბრძოლის ცეცხლს დაუშრეტელს
მით უმელავნებს კიდი-კიდეს.
ფრინველთა და ტყის ნადირთა
ბრძოლის შიშით ხმა გაკმიდეს.
ბრძოლის ცეცხლი მებრძოლთ გულში
არ—ყოფდება, არა სცხრება,
სანამ მზისა ოქროს ეტლი მთების იქით არ ჩაჰქრება.
სანამ ნისლის თეთრი ჩადრი არ დაფარავს შორს მალალ მთებს,
სანამ ღამე გასაშლელად არ აიკრეფს თვის თალხ კალთებს.
იარაღის მათსას ბჭყვარიალს ვერ უსწორებს კაცი თვალოთა
ლაშის ზეცა დააბნელონ მათ ცხენების ნატერფალთა,
აწ მდინარის პირს იბრძვიან, რა დასტოვებს მთისა კალთა.

პაუზა. სარკე იორთქლება. კვლავ შლის. აცქერდება.

კვლავ მებრძოლნი შეიყარენ
შუბი შუბსა დაატაკეს,
შავ რაინდსა ვგონებ სისხლი
შეუღებავს საკურტაკეს.
შებე, შეხე ვით იფარავს თავს მტრისაგან ეს წყეული,
შებე, როგორ აიცილა რახტი მარჯვეთ მოქნეული,
განატყორცნ შუბს კარგად ვხედავ, შავმა ფარი მიაშველა,
საფრთხე ელის წითელ რაინდსა ვაჰმე, შველა, ვაჰმე, შველა!

ფერიები. ჩურჩულით (ერთხმად.)

წითელ რაინდს საფრთხე ელის;
ვაჰმე შველა, ვაჰმე შველა!

ბერი ქინკა.

ღღეს გადაწყდეს, ასე ვგონებ, თუ ვით სწადის ბედის წერას,
ტყვეობიდან თავის დახსნა თუ მოელის ქალეთერას.
თუმც პირველად წითელ რაინდს ერგო წილად გამარჯვება,
ეს ვინ უწყის საბოლოოდ ორთა შორის ის ვის ხვდება.
დასაწყისი არ ვის ახსოვს, არც ის, როდის გათავადება;
ზენაარსის ხვაშიადსა ვინ შეიტყობს, ვინ მიხვდება.

ფერიები ერთხმად.

ზენაარსის ხვაშიადსა ვინ შეიცნობს, ვინ მიხვდება?!

ერთი ფერი:

„ ვინ შეიცნობს ვარსკვლავთ სრბოლას, ვინ შეიც-
ნობს ვარსკვლავთ ენას,
ყვავილთ ცრემლებს, ყვავილთ ჩივილს, და იღუ-
მალს მათსა ფშვენას.

ფერიები ხელებს მალა აღაპყრობენ.

ერთი იწყებს სხვა აწყვება.

კვლავ აღივსე ნეტარებით,
კვლავ ატოკდი შევებით გულო,
სიზმარებით მოგვევლინე
ფრთა ფარფატა სიხარულო,
გაგვიფანტე მწუხრის ბინდი.
მოვედ, მოვედ მზის ასულო—
სიხარულის მოციქულო,
ცოდვილ მიწად აღმობრწყინდი!..
მზის ამოსვლის მახარობლად
ამეტყველდი ჩანგი ობლად,

შვების ღმერთის ნელ სუნთქვაზე
ახმაურდი, აქვითინდი,
მზევ, ზღვის წიადს ჩაძირულო,
მზევ, ქვეყნისთვის ბნელს ჩანთქმულო,
ცის მკრთალ ღაწვზე აღმობრწყინდი.

კარი მემძვიდე.

ჰა, შეიბნენ მესამეჯერ, მეომარნი გულ-ფიცხელნი
შუბის ტარნი უკუ ჰყარეს, მიატოვეს თვისნი ცხენნი,
ვითა ლომი და ძუ ვეფხი კვლავ იბრძვიან განამწარნი,
არ ცხენ და ცხენ, ხელ ჩართულად, გულ უღრეკნი მკლავ

ჩაჩქანთა და აბჯართ ჟღერამ ნადირთ დასცა შიშის ზარნი.
ბრძოლის გრგვინვა შორს გაისმის, ძირს მიდამოს მიერხევა,
შუბის ტარზე მზე დამდგარა—და არ სწყდება ისართ სრევა.
ჰა, შეიბნდნა. დაჰკრა სიომ, დასავლისკენ მზე იხრება,
ძალე, ვითა საყვარელნი, დღე და ღამეც შეიყრება.
ბრძოლის ცეცხლი კვლავ გუზგუზებს, ბრძოლის ცეცხლი
კვლავ არ სცხრება.

მარმარილოს ღრუბელთ კოშკი აღაქოაქოდა ძოწის ფერად.
ტყის მგოსანმა ჩანგი მორთო ლოცვის ჟამსა ასაქლერად.
მწუხრის სიომ ღევა ნისლი მთების იქით გადალალა,
და თავდახრილ ტყის ყვავილებს საყურენი ააცალა,
მოღს ქოჩორი დაუვარცხნა ტკბილ ტიტინით მიეფერა,
ფრთა ფარფატით ტყე გადავლო, ტბაზე ისლი აამღერა.
ყვითელ ღიმილ ცას დააკვდა ღაწვზე ოქროს დიადემა.
ღამემ კალთა დაიბერტყა აკისკასდა კორდზე კდმა,
მზე ჩაეშვა. შესწყდა კიდეც ხმალთა ქნევა, რახტის ცემა.
და მებრძოლთაც იარაღნი ძირს დაჰყარეს მწვანე მოღზე.
სისხლის წვეთი გაიღვსა ვერცხლის ნამში ტყის კოთოლზე.
მებრძოლთ გულნი დაღლილობით ტოკავდენ და ქშენით
სძგერდენ.

ტანნი აბჯრით განიძარცვეს, ურთიერთსა შეაცქერდენ.
აწ ნილაბის ახდა იწყეს, ბრძოლის შედეგს რა დასჯერდენ.
სღუმდენ ორნივ—და მათ ფეხ-ქვეშ ძირს განთხმულნი ველ
მინდორნი.

გამარჯვება არვის ერგო. ომში ორნივ დარჩენ სწორნი.
სხვა გზა მეტი აღარ ჰქონდა ყოველ მათგანს იმის გარდა,
რომ თვითონვე პირს ნილაბი თავის ხელით აეხადა,
მეორისთვის ვინაობა თვითვე უნდა გაეცხადა.
მზე ქაბუკი ელვა მკრთალი, თვალს შავ რაინდს მიაშტერებს,
გონების ხმას ყურს არ უგდებს, თვისვე თვალებს არ უჯერებს.
ხედავს რაინდს შავად მოსილს, რა ნილაბი აეცალა,
გამოაჩნდა თეთრნი კბილნი და გამხმარი თავის ქალა.
თვალის ზბე კარიელი, გამომყურე კუბრივ შავად,
ძირს ხელები დაშვებული ხმა გაკმედით დგას უძრავად.
მზე ქაბუკი შეტორტმანდა, შავი შიშის ელდა ეცა.
ვით ბალახი მოცელილი, სალ ნაპირზე მოიკეცა—
მის ბნელ თვალებს პირს არიდებს, შიშმა სულთქმა აასკეცა.
ვერც მოესწრო წყლის სარკეში თავის სახის მას დანახვა,
რომ რაინდსა მას უშიშარს პირით მოსწყდა ჩუმი „ახ ვა“
ეს რა ნახა? რას მოესწრო? თმა სულ გადათეთრებოდა.
ღაწვს ცრემლები უსეტყვავდა, გულს გენია ედებოდა,
მდინარე კი მის ფერხთა ქვეშ უღარდელის ცეკვით რბოდა...

მეზობლისკენ გადინხარა
ერთ შტო-შემხმარ ნაძვის წვერი
თითქოს წყლის პირს მტირალ კაცზე
მეგობარ ნაძვს უთითებდა:
„ხომ მოგხარა, ხომ მოგხარა!“
ის ფრინველი ნაცრის ფერი,
კვლავ მზაკვრულად ხითხითებდა.

ველზე ლალად ლივლივებდა ნელი სუნთქვა ეოლოსი—
ლოცვის ჟამზე ცრემლს აფრქვევდენ ძირს ნარგიზნი ნორჩ
მდელოსი,

ცის ეთერად მიფრინავდა სიკვდილისა ანგელოსი.
ელვის ისრად განატყორცნი შავს არწივსა მიაგავდა,
და ხანგრძლივი ბრძოლის ჯილდოთ, მიწის მსხვერპლიც თან
მიჰყავდა.

კონიგსბერგი. იანვარი 1912 წ. **კ. აბაშისპირელი.**